शहीद वारस अर्थसहाय्य सुवर्ण महोत्सवी वर्ष योजना. स्वातंत्र्योत्तर काळात दि.१५ ऑगस्ट, १९४७ ते ३० एप्रिल, १९९५ या कालावधीत झालेल्या युध्दात/मोहिमेत शहीद झालेल्या सैनिकांच्या वारसांना दरमहा रु.१०००/-अर्थसहाय्य देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्र.मासैम-२००५/१०३७/(प्र.क्र.२२८/२००५)/२८ मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२. दिनांक : ०७ ऑगस्ट, २००९.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्रात नैसर्गीक आपत्तीने मृत्यू पावलेल्या व्यक्तींच्या क्टुंबियांना मुख्यमंत्री निधीतून रु.२५ हजार एवढी आर्थिक मदत देण्यात येत होती. तसेच महाराष्ट्र राज्यात नक्षलवादी, अतिरेकी, गुन्हेगार, समाजकंटक यांचे विरुध्द कारवाई करतांना मृत्यु पावलेल्या पोलीस व शासकीय कर्मचारी यांच्या कुटुंबियांना रु.२ लाख इतकी नुकसान भरपाई देण्याची योजना अस्तित्वात आहे. तसेच दुस-या महायुध्दात भाग घेतलेल्या महाराष्ट्रातील माजी सैनिकांना/विधवांना दरमहा रु.१२७५/- इतके अनुदान देण्यात येते. देशांतर्गत सुरक्षासंबंधी मोहिमेत/चकमकीत दिनांक ०१.०५.१९९५ पासून धारातीर्थी पडलेल्या सैन्यातील महाराष्ट्रातील विधवांना/अवलंबितांना प्रत्येकी रु.२ लाख अर्थसहाय्य देण्याची योजना आहे. त्यानंतर मे १९९९ पासून युध्दात/चकमकीत धरातीर्थी पडलेल्या महाराष्ट्रातील सैनिकांच्या विधवांना/अवलंबितांना प्रत्येकी रु.५ लाख प्रमाणे एकवेळची आर्थिक मदत, त्याचप्रमाणे अपंगत्व प्राप्त झालेल्या सैनिकांना त्यांच्या अपंगत्वाच्या प्रमाणानुसार रु.१ किंवा ३ लाख आर्थिक मदत देण्याचा निर्णय दिनांक ०४.१०.२००० ला घेण्यात आला. महाराष्ट्र शासनाकडून मरणोपरांत शौर्यपदक धारकांच्या अवलंबित/वारस यांना दरमहा रु.१०००/- इतकी आर्थिक मदत देण्यात येते. तथापि, दिनांक १५.०८.१९४७ ते दिनांक ३०.०४.१९९५ या कालावधीत झालेल्या युध्दांमध्ये/मोहिमांमध्ये शहीद झालेल्या सैनिकांच्या कुटुंबियांना राज्य शासनाकडून कोणतीही प्रत्यक्ष आर्थिक मदत देण्यात येत नाही. त्यांना सद्यःस्थितीत उदरनिर्वाह करण्यात अनेक अडचणी येत आहेत, हे शासनाच्या निदर्शनास आल्यामुळे त्यांचे जीवन सुकर करण्यासाठी शासनाकडून त्यांना आर्थिक मदत देण्याचा विचार शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

वरील सर्व बाबींचा सर्वकंष विचार करुन शासनाने आता असा निर्णय घेतला आहे की, स्वातंत्र्योत्तर काळात दिनांक १५ ऑगस्ट, १९४७ ते ३० एप्रिल, १९९५ पर्यंत झालेल्या युध्दात/ मोहिमेत शहीद झालेल्या महाराष्ट्रातील सैनिकांच्या वारसांना अर्थसहाय्य करण्यासाठी शहीद वारस अर्थसहाय्य सुवर्ण महोत्सवी वर्ष योजना सुरु करण्यात येत असून त्या अंतर्गत त्यानां दर महा रु.१०००/- इतके अर्थसहाय्य पुढील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून ह्या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून देय राहील:

अटी व शर्ती

- १) लाभार्थी हा शहीद जवानाची पत्नी /पत्नी हयात नसल्यास आई किंवा वडील असेल,
- २) लाभार्थी हा अविवाहित असल्यास आई किंवा वडील
- ३) शहीद जवान व लाभार्थी महाराष्ट्राचा रहिवासी असणे आवश्यक असून तो अधिवास प्रमाणपत्रधारक असावा.
- ४) मरणोपरांत शौर्यपदक प्राप्त सैनिकावर अवलंबून लाभार्थ्यांना गौरव पुरस्कार योजनेअंतर्गत दरमहा रु.१०००/- अनुदान देण्यात येत असल्याने त्या लाभार्थ्यांना या योजनेमधून वगळण्यात यावे.
- ५) शहीद जवानांच्या कुटुंबियांना केंद्र शासनाचे निवृत्तीवेतन ,सेवाविषयक फायदे व रु.१ लाख ची आर्थिक मदतीशिवाय केंद्र शासन किंवा महाराष्ट्र शासन यांच्याकडून पेट्रोलपंप, गॅस एजन्सी, नोकरी, जमीन, राहण्यासाठी घर, घरासाठी जागा किंवा इतर आर्थिक उत्पन्न मिळवून देण्याची साधने उपलब्ध करुन देण्यात आलेली असतील असे लाभार्थी या योजनेसाठी पात्र होणार नाहीत.
- ६) वर नमूद केल्याप्रमाणे दरमहा रु.१०००/- अनुदान मिळण्यास पात्र असणा-या लाभधारकांना ते मिळण्यासाठी संबंधित जिल्हाधिका-यांकडे तसा अर्ज करणे आवश्यक राहील.
- लाभार्थ्यांकडून प्राप्त होणा-या अर्जांच्या छाननीचे व पात्रता पडताळणीचे (विशेषत: वरील (६) येथील अटी प्रमाणे) काम त्या त्या जिल्हयांचे जिल्हाधिकारी हे जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी यांच्यामार्फत करतील.

- ट) ज्या जिल्हयात जिल्हा सैनिक कल्याण कार्यालय अद्याप सुरु झालेले नाही त्या जिल्हयात अर्जाच्या छाननीचे काम जिल्हाधिका-यांने नामनिर्देशित केलेल्या उप जिल्हाधिका-यामार्फत केले जाईल.
- ९) या योजनेच्या अंमलबजावणीत काही शंका उत्पन्न झाल्यास जिल्हाधिकारी सल्ल्यासाठी शासनाकडे तसेच संचालक, सैनिक कल्याण विभाग, पुणे यांच्याकडे संपर्क साधतील.
- २. यासाठी होणारा खर्च मुख्यमंत्री सहाय्यता कारगिल निधीच्या कायम निधी म्हणून राष्ट्रीयीकृत बँकेत गुंतविण्यात आलेल्या रु.२२.२२ कोटी इतक्या रक्कमेवरवर मिळणा-या व्याजाच्या रकमेतून मे, १९९९ नंतरच्या कालावधीत शहीद झालेल्यांच्या वारसांना तसेच अपंगत्व प्राप्त झालेल्या जवानांना शासनाच्या धोरणानुसार आर्थिक मदत देऊन शिल्लक राहिलेल्या व्याजाच्या रक्कमेतून व कमी पडणारी रक्कम सैनिक कल्याण विभागाच्या कल्याणकारी निधीतून देण्यात यावी.
- ३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २००९०८०७१८५५३८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

(प्र.मा. माळवदकर) सह सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति.

मा राज्यपाल यांचे सचिव, मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव, सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक, सर्व मंत्रालयीन विभाग/मंत्रालयीन विभागाच्या अधिपत्याखालील सर्व विभागप्रमुख, सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२, महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर, महालेखापाल (लेखा व परीक्षा)-१/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर, कमांडर, महाराष्ट्र-गुजराथ एरीया मुख्यालय, कलाबा, मुंबई-५, सर्व विभागीय आयुक्त, सर्व जिल्हाधिकारी, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई, सर्व जिल्हा कोषागार अधिकरी, वित्त विभाग (व्यय-४)/अर्थसंकल्प-१३, मंत्रालय, मुंबई-३२, संचालक, सैनिक कल्याण विभाग, पुणे, (१० प्रती) सर्व जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी, सह संचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, ५ वा मजला, नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई-३२,

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई,